

जिल्हा/प्रादेशिक परिविक्षा व अनुरक्षण
संघटनेमार्फत संचलित निरिक्षणगृहे/
बालगृहातील शिक्षक संवर्गातील पदांना
चट्टोपाध्याय आयोगानुसार वरीष्ठ व
निवडश्रेणी लागू करण्याबाबत

**महाराष्ट्र शासन
महिला व बाल विकास विभाग**

शासन निर्णय क्रमांक-बालगृ-२०२१/प्र.क्र.१५०/का-०८

नविन प्रशासन भवन, तिसरा मजला,

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक-०१ ऑक्टोबर, २०२४

वाचा :-

- १) शिक्षण व सेवा नियोजन विभाग शासन निर्णय क्र.चवेआ-१०८९/१११/माशि-२,
दि.०२/०९/१९८९
- २) महिला व बाल विकास शासन निर्णय क्र. बालगृ-२०१९/प्र.क्र.९१/का-८, दि.१९/०९/२०२१
- ३) शासन निर्णय क्र. शिप्रधो-२०१९/प्र.क्र.४३/प्रशिक्षण, दि.२६/०८/२०१९

प्रस्तावना :-

सातव्या वेतन आयोगाच्या राज्य वेतन सुधारणा समिती, २०१७ च्या अहवालामध्ये “विविध संवर्गाच्या संघटनांनी केलेल्या मागण्यांचा साकल्याने विचार करून राज्य शासकीय कर्मचारी, १००% अनुदानित संस्था, स्वायत्त संस्था, कृषि विद्यापिठे, बिगर कृषि विद्यापिठे, अनुदानित संस्थांमधील शिक्षकेत्तर कर्मचारी यांना सातव्या वेतन आयोगाच्या कालावधीत केंद्र शासकीय कर्मचाऱ्यांना लागू केलेल्या सुधारीत सेवांतर्गत आश्वासित प्रगती योजनेमध्ये आवश्यक फेरफार करून ही योजना पुढीलप्रमाणे कार्यन्वित करण्यात यावी” अशी शिफारस करण्यात आली आहे. राज्य वेतन सुधारणा समितीच्या उपरोक्त शिफारशीस अनुसरून वित्त विभागाच्या दि.०१/०१/२०१९ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये “स्वायत्त संस्था सोडून इतर कर्मचाऱ्यांकरीता केलेल्या शिफारशी स्वीकारण्यात येत आहे” असा निर्णय घेण्यात आला आहे.

२. शिक्षण व सेवा योजना विभाग शासन निर्णय क्र. चवेआ-१०८९/१११/माशि-२ दि.०२/०९/१९८९ नुसार व महिला व बाल विकास विभागाचा शासन निर्णय क्र.जेजेए-१०९०/१००५१३/३१/का-३, दि.२४/११/१९९३ व शुद्धीपत्रक दि.२८/०३/१९९५ नुसार राज्यातील शिक्षकांना चट्टोपाध्याय आयोगाच्या शिफारशीनुसार वरीष्ठ व निवडश्रेणी लागू केलेली आहे.

३. महाराष्ट्र राज्य परिविक्षा आणि अनुरक्षण संघटना, पुणे यांचे अंतर्गत जिल्हा / प्रादेशिक परिविक्षा आणि अनुरक्षण संघटना यांचे मार्फत एकूण ४४ संस्थांची बालगृहे/निरिक्षण गृहे राज्यात कार्यरत आहेत. या संस्थांमध्ये मान्यतेनुसार वर्ग ३ व ४ चे शिक्षक आणि शिक्षकेतर कर्मचारी कार्यरत असून या बालगृह/निरिक्षणगृहांमध्ये बाल कल्याण समिती व बाल न्याय मंडळामार्फत अनुक्रमे काळजी व संरक्षणाची गरज असलेले तसेच विधी संघर्ष ग्रस्त बालके दाखल केली जातात. सदर बालगृहे/निरिक्षणगृहे सद्यस्थितीत केंद्र शासनाच्या मिशन वात्सल्य योजनेअंतर्गत प्राप्त होणाऱ्या अनुदानातून चालविण्यात येत आहेत.

४. या संस्थांमधील कर्मचाऱ्यांना दि.१९/०९/२०१९ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार सातवा वेतन आयोग लागू करण्यात आलेला असून या संस्थांमधील कर्मचाऱ्यांना पदोन्नतीची संधी अत्यंत अल्प असल्याने बरेच कर्मचारी १५ ते २० वर्षांपासून एकाच पदावर काम करीत आहेत. यास्तव त्यांच्या पदोन्नतीमध्ये आलेली कुंठीतता घालविण्यासाठी शिक्षक कर्मचाऱ्यांना चटोपाध्याय आयोगाच्या शिफारशीनुसार वरिष्ठ व निवडश्रेणी लागू करण्याची बाब शासन विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

महिला व बाल विकास विभागांतर्गत जिल्हा / प्रादेशिक परिविक्षा आणि अनुरक्षण संघटनेमार्फत चालविल्या जाणाऱ्या “परिशिष्ट-अ” मध्ये नमूद ४४ निरीक्षणगृह/बालगृहांच्या आस्थापनेवरील शिक्षक संवर्गातील ५० पदांना चटोपाध्याय आयोगाच्या शिफारशीनुसार वरिष्ठ व निवडश्रेणी दि.०१/०१/१९८६ पासून पूर्वलक्षी प्रभावाने लागू करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. सदर योजना लागू झाल्यामुळे पात्र शिक्षकांना थकबाकी रोखीने अदा करण्यात येईल.

२. जिल्हा परिविक्षा अनुरक्षण संघटनेमार्फत संचलित निरीक्षणगृहे/बालगृहातील शिक्षक संवर्गातील कर्मचाऱ्यांना सदर लाभ लागू करताना सदर कर्मचाऱ्यांची नियुक्ती नियमानुसार झालेली असल्याची तसेच ते या योजनेसाठी पात्र असल्याची खातरजमा करण्याची जबाबदारी संबंधित जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी यांची राहिल. सदर योजनेस पात्र ठरण्यासाठी सदर शिक्षक संवर्गातील कर्मचाऱ्यांनी महिला व बाल विकास विभागाने वेळोवेळी आयोजित केलेले/ करण्यात येणारे प्रशिक्षण पूर्ण केलेले असणे अथवा करणे बंधनकारक राहिल.

३. सदर बाबीवरील होणारा खर्च मागणी क्र एक्स, २२३५ सामाजिक सुरक्षा व कल्याण, १९९, अशासकीय संस्थांना सहाय्य, (००)(०१) एकात्मिक बाल संरक्षण योजना (२२३५ ८०२७) केंद्र हिस्सा व (००)(०२) एकात्मिक बाल संरक्षण योजना (२२३५ ८०३६) , राज्य हिस्सा या लेखाशिर्षाखाली ३६, सहायक अनुदाने (वेतन) याबाबी अंतर्गत उपलब्ध करण्यात येणाऱ्या निधीतून भागविण्यात यावा.

४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०२४१००११४५४५१६१३० असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(डॉ. निलेश ज. पाटील)

कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा.राज्यपाल, यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई
- २) मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ३) मा.अध्यक्ष/उपाध्यक्ष विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ, मुंबई
- ४) मा.सभापती/उपसभापती विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ, मुंबई.
- ५) मा. विरोधी पक्ष नेता, विधानसभा/विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ, मुंबई.
- ६) मा.मंत्री (म व बा वि)/राज्यमंत्री ((म व बा वि), यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ७) मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य यांचे उपसचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ८) प्रधान सचिव, नियोजन विभाग यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
- ९) प्रधान सचिव (व्यय), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १०) प्रधान सचिव (ले व का), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ११) प्रधान सचिव, शालेय शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १२) आयुक्त, महिला व बाल विकास आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- १३) महालेखापाल, १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता) / (लेखा परीक्षा), मुंबई / नागपूर.
- १४) सर्व जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी
- १५) वित्त विभाग (व्यय-६), (अर्थ संकल्प-७), (सेवा-९), मंत्रालय, मुंबई.
- १६) नियोजन विभाग (का.१४७२), मंत्रालय, मुंबई.
- १७) सर्व कार्यासने महिला व बाल विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १८) महाराष्ट्र राज्य निरीक्षणगृह/बालगृह (रिमांड होम) कर्मचारी संघटना, सोलापूर.
- १९) निवड नस्ती/का-८.

परिशिष्ट-अ

अ.क्र.	निरीक्षणगृहाचे नाव	शिक्षक संवर्गाची संख्या
१	जिल्हा परिविक्षा व अनुरक्षण संघटना संचलित मुलांचे निरीक्षण गृह, शिवाजी नगर, पुणे	२
२	जिल्हा परिविक्षा व अनुरक्षण संघटना संचलित मुलींचे निरीक्षण गृह नाना पेठ, पुणे	२
३	जिल्हा परिविक्षा आणि अनुरक्षण संघटना संचलित अतिरिक्त निरीक्षणगृह, शिवाजी नगर, ११६२/६ पुणे.	१
४	प्रादेशिक परिविक्षा आणि अनुरक्षण संघटना संचलित मुलांचे निरीक्षणगृह, बारामती जि. पुणे	१
५	जिल्हा परिविक्षा आणि अनुरक्षण संघटना संचलित मुलांचे निरीक्षणगृह, सातारा	२
६	जिल्हा परिविक्षा आणि अनुरक्षण संघटना संचलित मुलींचे निरीक्षणगृह, सातारा	२
७	जिल्हा परिविक्षा आणि अनुरक्षण संघटना संचलित मुलांचे निरीक्षणगृह, कराड, सातारा	१
८	जिल्हा परिविक्षा आणि अनुरक्षण संघटना संचलित मुलांचे निरीक्षणगृह, १३७/१ सदर बझार, सोलापूर	३
९	जिल्हा परिविक्षा आणि अनुरक्षण संघटना संचलित मुलींचे निरीक्षणगृह, १३७/१ सदर बझार, सोलापूर	२
१०	प्रादेशिक परिविक्षा आणि अनुरक्षण संघटना संचलित मुलांचे निरीक्षणगृह पंढरपूर	१
११	बा.बा. नवरंगे बालकाश्रम संचलित मुलींचे निरीक्षणगृह, पंढरपूर	०
१२	जिल्हा परिविक्षा आणि अनुरक्षण संघटना संचलित मुलांचे निरीक्षणगृह, बाल कल्याण संकुल, कोल्हापुर	१
१३	जिल्हा परिविक्षा आणि अनुरक्षण संघटना संचलित मुलींचे निरीक्षणगृह, बाल कल्याण संकुल, कोल्हापुर	१
१४	जिल्हा परिविक्षा आणि अनुरक्षण संघटना संचलित मुलांचे निरीक्षणगृह, मिरज सांगली	२
१५	जिल्हा परिविक्षा आणि अनुरक्षण संघटना संचलित मुलांचे निरीक्षणगृह, सांगली	१
१६	जिल्हा परिविक्षा आणि अनुरक्षण संघटना मुलांचे निरीक्षणगृह, अहमदनगर	१
१७	प्रादेशिक परिविक्षा आणि अनुरक्षण संघटना संचलित मुलींचे निरीक्षणगृह, अहमदनगर	२

अ.क्र.	निरीक्षणगृहाचे नाव	शिक्षक संवर्गाची संख्या
१८	प्रादेशिक परिविक्षा आणि अनुरक्षण संघटना संचलित मुलांचे निरीक्षणगृह संगमनेर	१
१९	प्रादेशिक परिविक्षा आणि अनुरक्षण संघटना संचलित मुलांचे निरीक्षणगृह श्रीरामपूर	१
२०	प्रादेशिक परिविक्षा आणि अनुरक्षण संघटना संचलित मुलांचे निरीक्षणगृह जळगांव	१
२१	प्रादेशिक परिविक्षा आणि अनुरक्षण संघटना संचलित मुलींचे निरीक्षणगृह जळगांव	०
२२	जिल्हा परिविक्षा आणि अनुरक्षण संघटना संचलित मुलांचे निरीक्षणगृह, नाशिक	१
२३	जिल्हा परिविक्षा आणि अनुरक्षण संघटना संचलित मुलींचे निरीक्षणगृह, नाशिक	१
२४	जिल्हा परिविक्षा आणि अनुरक्षण संघटना संचलित मुलांचे निरीक्षणगृह, मनगाड	०
२५	जिल्हा परिविक्षा आणि अनुरक्षण संघटना संचलित मुलींचे निरीक्षणगृह, मालेगांव	१
२६	जिल्हा परिविक्षा आणि अनुरक्षण संघटना संचलित मुलांचे निरीक्षणगृह, धुळे	०
२७	जिल्हा परिविक्षा आणि अनुरक्षण संघटना संचलित मुलींचे निरीक्षणगृह, धुळे	१
२८	जिल्हा परिविक्षा आणि अनुरक्षण संघटना संचलित मुलांचे निरीक्षणगृह, कर्जत रायगड	०
२९	जिल्हा परिविक्षा आणि अनुरक्षण संघटना संचलित मुलांचे निरीक्षणगृह, भिवंडी	३
३०	जिल्हा परिविक्षा आणि अनुरक्षण संघटना संचलित मुलींचे निरीक्षणगृह, भिवंडी	१
३१	जिल्हा परिविक्षा आणि अनुरक्षण संघटना संचलित मुलांचे निरीक्षणगृह, रत्नागिरी	१
३२	जिल्हा परिविक्षा आणि अनुरक्षण संघटना संचलित मुलांचे निरीक्षणगृह, लांजा, जि. रत्नागिरी	१
३३	जिल्हा परिविक्षा आणि अनुरक्षण संघटना संचलित मुलांचे निरीक्षणगृह, औरंगाबाद	१
३४	जिल्हा परिविक्षा आणि अनुरक्षण संघटना संचलित मुलांचे	१

अ.क्र.	निरीक्षणगृहाचे नाव	शिक्षक संवर्गाची संख्या
	निरीक्षणगृह, लातूर	
३५	धर्मवीर संभाजीराजे बहुउद्देशीय संस्था, तुळजापूर संचलित मुलांचे निरीक्षणगृह / बालगृह उस्मानाबाद	१
३६	कागल एज्युकेशन सोसायटी संचलित मुलांचे निरीक्षणगृह, कागल जि. कोल्हापुर	१
३७	कृषी व ग्रामीण विकास संस्था (आरुड फाउन्डेशन) खोडामळी, संचलित मुलींचे निरीक्षणगृह / बालगृह, नंदुरबार	१
३८	पिपल्स एज्युकेशन सोसा. संचलित मुलींचे निरीक्षणगृह, वाशिम	१
३९	बळीराम नाईक शिक्षण प्रसारक मंडळ संचलित मुलींचे निरीक्षणगृह हिंगोली	१
४०	वसुंधरा सेवा प्रतिष्ठान संचलित सावित्रीबाई फुले मुलींचे निरीक्षणगृह, अंबेजोगाई जि.बीड	१
४१	गणेश प्रसारक मंडळ, अहमदपुर संचलित मुलींचे निरीक्षणगृह, लातूर	१
४२	लक्ष्मी प्रतिष्ठान संचलित मुलांचे निरीक्षणगृह, परभणी	१
४३	संधी निकेतन शिक्षण संस्था वडगांव जि. नांदेड संचलित मुलांचे निरीक्षणगृह, नांदेड	२
४४	उपदेश दहुउद्देशीय शिक्षण संस्था, साकोली भंडारा संचलित मुलांचे निरीक्षणगृह, भंडारा	०
एकूण		५०

(डॉ. निलेश ज. पाटील)

कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन